

Rescatar la beata o la follia ordinària no té fi

Lietractiu

Biel Mesquida

Divendres passat, dia 22, els inspectors antiobradoris del GRUP II recuperaren la llenca del cuixot de la Beata i varen detenir la banda lladregotística, formada per una dona, de 28 anys, i dos homes, de 26 i 38 anys. La notícia, envoltada d'un silenci ple de rumors per part de les autoritats policials i eclesiàstiques, és així de seca. Els reporters de la premsa local no han pogut esbrinar-ne gran cosa més. Dilluns, dia 26, el rector de Valldemossa va dir que havia traslladat la cuixina al poble, emperò, per motius de seguretat, no podria ser exposada als devots. Altres fonts d'informació indiquen que el rector va recollir la passejada reliquia a la Comissaria i la va dur al Bisbat, on un metge i un notari en certificaren l'autenticitat. Després, va rebre instruccions secretes del bisbe i res pus.

Com podeu suposar, lectors incrèduls i aimats, els valldemossins van cremadíssims de tot aquest truller. Els comentaris, les converses de les madones, les taules de truc, els segadors i les beates han creat una atmosfera massmediàtica entre l'apocalisi i la rondalla. Ningú no se'n podia avenir, que no hi hagués un tèdeum d'acció de gràcies, un rosari, unes quaranta hores i, sobretot, una rebuda triomfal d'aquella despulla incorrupta i veneradíssima. Hi va haver intents de fer repicar les campanes i de manifestació pacífica. El comportament del rector ha rebut tota casta de crítiques, i una nova fase d'esdeveniments s'espera amb desil·lusionada curiositat. ¿Es tornarà a exposar la llenca miraculosa? ¿S'explicaran els mòbils i la identitat del sacrílegs

quinquis? ¿Es faran novenes, trisagis, misses i actes de desgreuge abans de la festa oficial de la Beata el 26 de juliol? ¿Li dedicarà l'Ajuntament valldemossí un ple on es glosin i es cantin les virtuts i les glòries d'aquesta Filla Il·lustre?, etcètera, etcètera.

Tot aquest aiguafort mostra i redemuestra un enfilall d'indicis (per no dir de bestieses majoritàries) de l'Estat de la Cultura dins l'illa de Mallorca. I quan dic Cultura cal prendre el mot a l'espardenya de la lletra en el sentit més elemental i primitiu (més antropològic diria un universitari). Per acabar aquest «continuarà», recordaré les darreres paraules de Dona Obdúlia de Montcada (sempre la imagin interpretada per la genial Aina Magnani) al capítol XXV de *Mort de Dama* quan, dins els seu cobricelat llit de fer el cuec, parla amb Don Valentí, son confessor.

«Dies abans havia volgut guaitar al balcó: perquè se celebrava la cavalcada clàssica de la beateta Catalina, enguany ja santa, però s'esmoreí. (...) Repetia: *Me'n ric de la beata*, i en un to tan afirmatiu, que Don Valentí, que entrava en aquell moment, va sentir un calfred. *Dona Obdúlia* —murmurà—, *Vossa Mercè se'n riu, de la beateta? Què li ha fet? Que no l'estima?*

—*Me'n ric*—contestà Dona Obdúlia,

molt enfadada—, *perquè era una beneïta que no va fer res. En Biel Alomar ho ha dit.*

Mai no s'ha pogut saber com dona Obdúlia, que no llegia, s'assabentà del pervers comentari que Alomar escriví a *La Libertad*, de Madrid, i que els diris locals no gosaren reproduir. *Quan pens en aquesta resposta* —diu don Valentí—, *sa sang se'm descompon i tenc por de tenir un rodament de cap. Pareix que el maligne esperit li hagués bufat a s'orella. Aquella pobre senyora s'havia de morir en pecat mortal. Ses seves darreres paraules foren aquestes: En Biel Alomar ho ha dit. Després perdé es coneixement, va vessar d'una manotada ets olis de s'extremaució i morí com es rèprobes.»*

I suara mateix, rera el teló d'aquest còmic postcatalinotomassenc, m'acaba d'arribar una mala, del tot, notícia: A l'hospital psiquiàtric de la Pitiè-Salpetriere ha mort, el dilluns 25 de juny de 1984, el savi Miquel Foucault. Aquest mestre pensador, cap clar que tantes de planes havia escrit sobre la fàbrica, l'escola, l'hospital psiquiàtric i la presó, com a institucions que volen *fixar* l'individu, acaba d'entrar dins la lletra dels obituaris i dels homenatges pòstums. Ara només recordaré una frase seva que m'impresionà per sa difícil clarividència: El paper de l'intel·lectual consisteix a lluitar contra les formes de poder allà on és, alhora, el seu objecte i instrument: en l'ordre de la saviesa, de la veritat, de la consciència, del discurs. Per la qual cosa la teoria no traduirà, no aplicarà una pràctica, és una pràctica.

Bai.

La Riuà
dinar i sonars

RESTAURANT
VALENCIÀ

Mar, 27
Tel. 331 71 72
València